

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 05/2-233 din " 24 " 07 2015

La nr.274 din 08.07.2015

Parlamentul Republicii Moldova

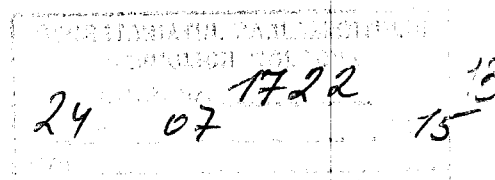
Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 6 file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 3 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Potrivit autorului, proiectul a fost elaborat în scopul reglementării unor aspecte pentru care în redacția inițială a legii au fost instituite dispoziții tranzitorii, precum și a aspectelor care pe parcursul aplicării și implementării în practică a normelor în cauză s-au constatat lacune legislative.

Astfel, se propune o nouă modalitate de stabilire a primelor de asigurare RCA, bazată pe semiliberalizarea modului de calcul a acestora. În acest sens, primele de asigurare vor fi stabilite de către asiguratori în baza statisticilor proprii, ținând cont de metodologia unică la nivel de țară aprobată de autoritatea de supraveghere.

De asemenea, se introduce o nouă metodă de stabilire a pagubei real suportate în urma accidentelor de autovehicul, această metodă va permite implicarea experților independenți la determinarea valorii vehiculului până la accident cât și valoarea rămasă a acestuia după accident. Iar în cazul înlocuirii pieselor deteriorate în momentul accidentului se va ține cont de prețurile practicate de unitățile de specialitate.

Pe lângă acestea, se propune reglementarea aspectelor legate de garanția financiară externă, inclusiv modul de repartizare a contribuțiilor asigurătorilor pentru această garanție, se precizează regimul juridic al contribuției inițiale și suplimentare achitate de către asigurători din Fondul de compensare, precum și termenele de restituire ale acestora.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului, fiind reliefate argumente elocvente care evidențiază temeiul legal și necesitatea elaborării și promovării proiectului. Astfel, considerăm că sunt

întrunite exigențele stabilite de prevederile art.20 al Legii nr.780-XV/2001.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul conține norme care au tangență cu activitatea de întreprinzător. Astfel, în conformitate cu stipulările art.13 din Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și art. 20 din Legea 780/2001, proiectul în speță necesită a fi însoțit de Analiza impactului de reglementare, care va reprezenta argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul promovează interesele asigurătorilor care activează pe piața asigurărilor din Republica Moldova, prin acordarea posibilității stabilirii primelor de asigurare pentru răspunderea civilă auto în baza informațiilor proprii. În același timp, amendamentele propuse vor stabili reguli mai clare cu privire la asigurarea RCA, inclusiv stabilirea daunelor și repararea prejudiciului în urma accidentelor. În acest sens, considerăm că interesul public nu va fi prejudiciat.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Fiind plasat pe pagina web oficială a Parlamentului la momentul examinării, proiectul a întrunit cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art.6 – La art.12 alin.(3) cuvintele „asigurătorii pot” se substituie cu cuvintele „asigurătorul poate”, iar la final se completează cu textul „eliberat de același asigurător”.

Impunerea condiției ca certificatul de asigurare „Carte Verde” să fie eliberat de același asigurător, va fi o barieră în accesul și menținerea noilor actori pe piața asigurărilor RCA. Din lipsa unei clientele aceștia nu vor putea acorda reducere pentru asigurarea Cartea Verde, respectiv, prețul acestora nu va fi atractiv pentru consumatori, în raport cu prețul redus al asigurătorilor care practică acest produs de asigurări.

Astfel, noua reglementare odată implementată va fi în contradicție cu principiile liberei concurențe, statuate în Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012 și va genera dezvoltarea concurenței neloiale. Concomitent, menționăm că prin art.12, alin.(1) din Legea prenotată, se interzice orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența.

Recomandarea: Considerăm inoportună completarea normei cu textul „eliberat de același asigurător”, deoarece aceasta va fi promovarea unei concurențe neloiale pe piața asigurărilor RCA.

Art.II – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția art.I pct.4 și pct.20, care vor intra în vigoare începînd cu 01 ianuarie 2016.

Excepțiile propuse la art.II au drept scop menținerea modelului actual de calculare a primelor pentru asigurarea RCA și acordarea termenului limită pînă cînd autoritatea de supraveghere (CNPF) va elabora o nouă metodologie. În acest sens, menționăm că redacția pct.4 și pct.20 nu fac trimitere la noua metodologie.

În același timp, normele tranzitorii statuate la art.40 alin.(6) și alin. (7) au fost înserate în conținutul art.14 alin.(2). Respectiv, pînă la data de 01 ianuarie 2016 va fi admisă o dublare a normelor în actul legislativ modificat.

Recomandarea: Recomandăm substituirea cifrelor 4 și 20 cu cifrele 5 și 22. Totodată, norma urmează a fi reformulată astfel încât să nu se răsfrîngă asupra alin.(6) și alin.(7) ale art.40.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Art.I alin.4 – La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) La încetarea contractului de asigurare, asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurător aferentă și calculată proporțional perioadei neexpirate a contractului de asigurare.

Atragem atenția asupra lipsei unei modalități de calculare a perioadei neexpire, ceea ce va permite asiguratorilor efectuarea calculelor din orice moment la propria discreție, adică asigurații riscă să nu le fie restituiți banii înapoi.

Recomandarea: *Recomandăm indicarea modului de calculare a perioadei rămase (ex. însumarea primelor lunare, corespunzător numărului de luni întregi cuprinse în perioada de valabilitate restantă. Iar perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întreagă) întru evitarea abordării discreționare a normei.*

Art.I alin.5- Articolul 11 Primele de asigurare

(1)...

(2)...

(3) Până la punerea în aplicare, primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, legalizate de actuar se prezintă de către asiguratorii spre examinare autorității de supraveghere. Modul de prezentare, examinare, acceptare, respingere a primelor de asigurare de bază și coeficienților de rectificare, cerințele pentru prezentarea calculelor actuariale efectuate și a informației statistice aferente se stabilesc prin acte normative ale autorității de supraveghere.

Proiectul înserează o nouă modalitate de calculare a primelor de asigurare RCA bazată pe stabilirea acestor prime independent de fiecare asigurator în baza statisticilor proprii ținând cont de metodologia unică la nivel de țară aprobată de autoritatea de supraveghere (autoritatea de supraveghere în conformitate cu art.II din proiect urmează să elaboreze noua metodologie până la data de 01 ianuarie 2016).

Concomitent art.11 în noua redacție nu conține norme referitoare la perioada de valabilitate a primelor de asigurare și coeficienților de rectificare aferenți asigurării, termenul limită de prezentare a noilor indicatori de către asiguratorii spre examinare autorității de supraveghere și termenul limită până când urmează să examineze aceste informații autoritatea de supraveghere. În opinia noastră, acestea sunt norme primare care urmează a fi reglementate în actul legislativ de specialitate. Contrariul, ar însemna eventuale riscuri de stabilire în mod discreționar a acestor termene de către autoritatea de supraveghere prin acte normative sau va genera situații de interpretare diferită a normei de către asiguratorii.

Recomandarea: *Considerăm necesar stabilirea în conținutul proiectului de lege a perioadei de valabilitate (ex. un an) a primelor de asigurare și coeficienților de rectificare, cât și stabilirea termenelor limită de prezentare și examinare a noilor tarife.*

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Art.I alin.4 – La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) La încetarea contractului de asigurare, asiguratorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de până la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurator aferentă și calculată proporțional perioadei neexpire a contractului de asigurare.

În lipsa unei modalități de calcul a perioadei neexpire, fiecare asigurator va calcula suma de bani restantă din prima de asigurare la propria dorință. Astfel, există riscul abuzării de această lacună pentru a nu întoarce banii restanți asiguraților, limitându-le dreptul la restituirea

propriilor mijloace financiare.

Recomandarea: *Recomandăm indicarea modului de calculare a perioadei rămase (ex. însumarea primelor lunare, corespunzător numărului de luni întregi cuprinse în perioada de valabilitate restantă. Iar perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întreagă) întru evitarea abordării discreționare a normei.*

Art.6 – La art.12 alin.(3) cuvintele „asigurătorii pot” se substituie cu cuvintele „asiguratorul poate”, iar la final se completează cu textul „eliberat de același asigurător”.

Menționăm că alin.(3) al art.12 prevede oportunitatea asigurătorului de a acorda reduceri de până la 60 % din prima de asigurare pentru contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă încheiate cu persoane juridice care activează în domeniul transportului internațional de mărfuri și pasageri, încadrați în sistemul TIR-CARNET și INTER-BUS, exclusiv în situația în care transportatorii internaționali fac dovada deținerii certificatului de asigurare „Carte Verde” valabil pentru o perioadă de 12 luni.

Respectiv, impunerea condiției ca certificatul de asigurare „Carte Verde” să fie eliberat de același asigurător, va limita drepturile persoanelor juridice la o reducere în cazul schimbului opțiunii în folosul altui asigurător.

În același timp noii actori pe piața asigurărilor RCA din lipsa unei clientele nu vor putea acorda reduceri pentru asigurarea Cartea Verde. Respectiv, le va fi limitată posibilitatea atragerii unei surse de venit, pe motiv că prețul acestora nu va fi atractiv pentru consumatori, în raport cu prețul redus al asigurătorilor care practică acest produs de asigurări. Prin urmare, pe piața asigurărilor RCA va fi înregistrată o concurență neloială.

Recomandarea: *Considerăm inoportună completarea normei cu textul „eliberat de același asigurător”, deoarece aceasta va fi promotoarea unei inechități pe piața asigurărilor RCA.*

Art.8 – Art.18 alin.(1) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

e) să prezinte personal sau prin reprezentantul legal, la sediul asigurătorului ori reprezentantului de despăgubiri avizul cu privire la producerea accidentului rutier [...]

Prin norma propusă se solicită a fi prezentat un aviz al cărui model nu este reglementat de nici un act normativ în vigoare, respectiv, stabilirea conținutului acestui aviz se va lăsa la discreția fiecărui asigurător în parte. În acest sens, ar putea fi solicitate avize cu un conținut dificil de completat, în scopul stabilirii unor bariere în calea recuperării prejudiciului de către asigurați.

Recomandarea: *Recomandăm stabilirea unor cerințe pentru conținutul unui aviz cu privire la producerea accidentului rutier în scopul evitării situațiilor de abordare discreționară a normei.*

Art.1 alin.15 - art.25 alin.(2) lit.d) se completează în final cu textul: Cheltuielile menționate se stabilesc în baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea, cu excepția cazurilor când nici o instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate.

Evidențiem că norma în redacția propusă este ambiguă, nefiind clar în baza căror prețuri și cum vor fi calculate cheltuielile (cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale), în cazul în care aceste servicii nu

sunt practicate de instituțiile din Republica Moldova. În acest sens, există riscul ca persoanei păgubite să nu îi fie acoperite cheltuielile pentru servicii necesare dar care nu sunt accesibile în Republica Moldova, pe motiv că nu pot fi stabilite prețurile, respectiv nu poate fi calculată suma cheltuielilor.

Recomandarea: Considerăm necesar stabilirea modalității de calculare a cheltuielilor pentru serviciile ne practicate de instituțiile din Republica Moldova.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Art.I alin.4 – La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

(3) La încetarea contractului de asigurare, asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurător aferentă și calculată proporțional perioadei neexpirate a contractului de asigurare.

În urma analizei efectuate, constatăm că în noua redacție al alin.(3) de la art.10 nu este stipulat în ce cazuri de încetare a contractului de asigurare urmează a fi restituită prima de asigurare. Respectiv, se subînțelege că restituirea primei se va efectua în cazurile prevăzute la art.10 alin.(1) din Legea 414-XVI/2006. În același timp, la lit.d) al alin.(1) se operează cu sintagma „în alte cazuri prevăzute de legislație”, or asigurătorul va fi obligat să restituie prima absolut în orice situație de încetare a contractului de asigurare, ceea ce va crea confuzii în unele situații cînd poate fi evitată restituirea (ex. în cazul transmiterii dreptului de proprietate a autovehiculului, noii proprietari ar putea utiliza asigurarea RCA doar prin înscrierea acestora în documentele de asigurare, fiind evitată necesitatea încheierii unui nou contract, cît și restituirea primei).

Recomandarea: Considerăm oportun stipularea cazurilor de încetare a contractului de asigurare cînd asigurătorul urmează să restituie prima de asigurare. În cazul în care autorul insistă pe redacția propusă, urmează a fi operate modificări la lit.d) alin.(1) art.10 din Legea 414-XVI/2006, în sensul excluderii sintagmei „în alte cazuri prevăzute de legislație” și stabilirii listei exhaustive a cazurilor de încetare a contractului de asigurare.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a

expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Teodor Călin
inspector Direcția legislație și expertiză anticorupție
23 Iulie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art.6 – La art.12 alin.(3) cuvintele „asigurătorii pot” se substituie cu cuvintele „asiguratorul poate”, iar la final se completează cu textul „eliberat de același asigurător”.	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Impunerea condiției ca certificatul de asigurare „Carte Verde” să fie eliberat de același asigurător, va fi o barieră în accesul și menținerea noilor actori pe piața asigurărilor RCA. Din lipsa unei clientele aceștia nu vor putea acorda reducere pentru asigurarea Cartea Verde, respectiv, prețul acestora nu va fi atractiv pentru consumatori, în raport cu prețul redus al asigurătorilor care practică acest produs de asigurări. Astfel, noua reglementare odată implementată va fi în contradicție cu principiile liberei concurențe, statuate în Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012 și va genera dezvoltarea concurenței neloiale. Concomitent, menționăm că prin art.12, alin.(1) din Legea prenotată, se interzice orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența.	Considerăm inoportună completarea normei cu textul „eliberat de același asigurător”, deoarece aceasta va fi promotoarea unei concurențe neloiale pe piața asigurărilor RCA.
2	Art.II – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu	Prevederi contradictorii în proiect	Exceptările propuse la art.II au drept scop menținerea modelului actual de calculare a	Recomandăm substituirea cifrelor 4 și 20 cu cifrele 5

	<p>excepția art.I pct.4 și pct.20, care vor intra în vigoare începînd cu 01 ianuarie 2016.</p>		<p>primelor pentru asigurarea RCA și acordarea termenului limită pînă cînd autoritatea de supraveghere (CNPF) va elabora o nouă metodologie. În acest sens, menționăm că redacția pct.4 și pct.20 nu fac trimitere la noua metodologie.</p> <p>În același timp, normele tranzitorii statuate la art.40 alin.(6) și alin. (7) au fost înserate în conținutul art.14 alin.(2). Respectiv, pînă la data de 01 ianuarie 2016 va fi admisă o dublare a normelor în actul legislativ modificat.</p>	<p>și 22. Totodată, norma urmează a fi reformulată astfel încât să nu se răsfrîngă asupra alin.(6) și alin.(7) ale art.40.</p>
3	<p>Art.I alin.4 – La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: (3) La încetarea contractului de asigurare,asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurător aferentă și calculată proporțional perioadei</p>	<p>Termene neclare pentru luarea deciziilor</p>	<p>Atragem atenția asupra lipsei unei modalități de calculare a perioadei neexpirate, ceea ce va permite asiguratorilor efectuarea calculelor din orice moment la propria discreție, adică asigurații riscă să nu le fie restituiți banii înapoi.</p>	<p>Recomandăm indicarea modului de calculare a perioadei rămase (ex. însumarea primelor lunare, corespunzător numărului de luni întregi cuprinse în perioada de valabilitate restantă. Iar perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întreagă) întru evitarea abordării discreționare a normei.</p>

	neexpirate a contractului de asigurare.			
4	<p>Art.I alin.5- Articolul 11 Primele de asigurare (1)... (2)... (3) Pînă la punerea în aplicare, primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, legalizate de actuar se prezintă de către asiguratori spre examinare autorității de supraveghere. Modul de prezentare, examinare, acceptare, respingere a primelor de asigurare de bază și coeficienților de rectificare, cerințele pentru prezentarea calculelor actuariale efectuate și a informației statistice aferente se stabilesc prin acte normative ale autorității de supraveghere.</p>		<p>Proiectul înserează o nouă modalitate de calculare a primelor de asigurare RCA bazată pe stabilirea acestor prime independent de fiecare asigurator în baza statisticilor proprii ținînd cont de metodologia unică la nivel de țară aprobată de autoritatea de supraveghere (autoritatea de supraveghere în conformitate cu art.II din proiect urmează să elaboreze noua metodologie pînă la data de 01 ianuarie 2016).</p> <p>Concomitent art.11 în noua redacție nu conține norme referitoare la perioada de valabilitate a primelor de asigurare și coeficienților de rectificare aferenți asigurării, termenul limită de prezentare a noilor indicatori de către asiguratori spre examinare autorității de supraveghere și termenul limită pînă cînd urmează sa examineze aceste informații autoritatea de supraveghere. În opinia noastră, acestea sunt norme primare care urmează a fi reglementate în actul legislativ de specialitate. Contrariul, ar însemna eventuale riscuri de stabilire în mod discreționar a acestor termene de către autoritatea de supraveghere prin acte normative sau va genera situații de interpretare diferită a normei de către asiguratori.</p>	<p>Considerăm necesar stabilirea în conținutul proiectului de lege a perioadei de valabilitate (ex. un an) a primelor de asigurare și coeficienților de rectificare, cît și stabilirea termenelor limită de prezentare și examinare a noilor tarife.</p>
5	<p>Art.I alin.4 – La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: (3) La încetarea contractului de asigurare,asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare</p>	<p>Listă neexhaustivă a temeiurilor de refuz</p>	<p>În lipsa unei modalități de calcul a perioadei neexpirate, fiecare asigurător va calcula suma de bani restantă din prima de asigurare la propria dorință. Astfel, există riscul abuzării de această lacună pentru a nu întoarce banii restanți asiguraților, limitîndule dreptul la restituirea</p>	<p>Recomandăm indicarea modului de calculare a perioadei rămase (ex. însumarea primelor lunare, corespunzător numărului de luni întregi</p>

	<p>pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurător aferentă și calculată proporțional perioadei neexpirate a contractului de asigurare.</p>		<p>propriilor mijloace financiare.</p>	<p>cuprinse în perioada de valabilitate restantă. Iar perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întreagă) întru evitarea abordării discreționare a normei.</p>
6	<p>Art.6 – La art.12 alin.(3) cuvintele „asigurătorii pot” se substituie cu cuvintele „asigurătorul poate”, iar la final se completează cu textul „eliberat de același asigurător”.</p>	<p>Stabilirea condițiilor adaptate convenției anumitor persoane sau grupuri</p>	<p>Menționăm că alin.(3) al art.12 prevede oportunitatea asigurătorului de a acorda reduceri de pînă la 60 % din prima de asigurare pentru contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă încheiate cu persoane juridice care activează în domeniul transportului internațional de mărfuri și pasageri, încadrați în sistemul TIR-CARNET și INTER-BUS, exclusiv în situația în care transportatorii internaționali fac dovada deținerii certificatului de asigurare „Carte Verde” valabil pentru o perioadă de 12 luni. Respectiv, impunerea condiției ca certificatul de asigurare „Carte Verde” să fie eliberat de același asigurător, va limita drepturile persoanelor juridice la o reducere în cazul schimbului opțiunii în folosul</p>	<p>Considerăm inoportună completarea normei cu textul „eliberat de același asigurător”, deoarece aceasta va fi promotoarea unei inechități pe piața asigurărilor RCA.</p>

			<p>altui asigurator.</p> <p>În același timp noii actori pe piața asigurărilor RCA din lipsa unei clientele nu vor putea acorda reduceri pentru asigurarea Cartea Verde. Respectiv, le va fi limitată posibilitatea atragerii unei surse de venit, pe motiv că prețul acestora nu va fi atractiv pentru consumatori, în raport cu prețul redus al asiguratorilor care practică acest produs de asigurări. Prin urmare, pe piața asigurărilor RCA va fi înregistrată o concurență neloială.</p>	
7	<p>Art.8 – Art.18 alin.(1) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins: e) să prezinte personal sau prin reprezentantul legal, la sediul asiguratorului ori reprezentantului de despăgubiri avizul cu privire la producerea accidentului rutier [...]</p>	<p>Stabilirea condițiilor dificile de realizat</p>	<p>Prin norma propusă se solicită a fi prezentat un aviz al cărui model nu este reglementat de nici un act normativ în vigoare, respectiv, stabilirea conținutului acestui aviz se va lăsa la discreția fiecărui asigurator în parte. În acest sens, ar putea fi solicitate avize cu un conținut dificil de completat, în scopul stabilirii unor bariere în calea recuperării prejudiciului de către asigurați.</p>	<p>Recomandăm stabilirea unor cerințe pentru conținutul unui aviz cu privire la producerea accidentului rutier în scopul evitării situațiilor de abordare discreționară a normei.</p>
8	<p>Art.1 alin.15 - art.25 alin.(2) lit.d) se completează în final cu textul: Cheltuielile menționate se stabilesc în baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea, cu excepția cazurilor când nici o instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate.</p>	<p>Stabilirea condițiilor dificile de realizat</p>	<p>Evidențiem că norma în redacția propusă este ambiguă, nefiind clar în baza căror prețuri și cum vor fi calculate cheltuielile (cheltuieli prilejuite de accident, inclusiv cheltuielile de transport al persoanei accidentate, de tratament, de spitalizare, de recuperare, de protezare, de alimentație specială, conform prescripțiilor medicale), în cazul în care aceste servicii nu sunt practicate de instituțiile din Republica Moldova. În acest sens, există riscul ca persoanei păgubite să nu îi fie acoperite cheltuielile pentru servicii necesare dar care nu sunt accesibile în Republica</p>	<p>Considerăm necesar stabilirea modalității de calculare a cheltuielilor pentru serviciile ne practicate de instituțiile din Republica Moldova.</p>

			Moldova, pe motiv că nu pot fi stabilite prețurile, respectiv nu poate fi calculată suma cheltuielilor.	
9	<p>Art.I alin.4 – La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: (3) La încetarea contractului de asigurare,asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurător aferentă și calculată proporțional perioadei neexpirate a contractului de asigurare.</p>	<p>Lipsa procedurilor clare de control a implementării prevederilor din proiect</p>	<p>În urma analizei efectuate, constatăm că în noua redacție al alin.(3) de la art.10 nu este stipulat în ce cazuri de încetare a contractului de asigurare urmează a fi restituită prima de asigurare. Respectiv, se subînțelege că restituirea primei se va efectua în cazurile prevăzute la art.10 alin.(1) din Legea 414-XVI/2006. În același timp, la lit.d) al alin.(1) se operează cu sintagma „în alte cazuri prevăzute de legislație”, or asigurătorul va fi obligat să restituie prima absolut în orice situație de încetare a contractului de asigurare, ceea ce va crea confuzii în unele situații cînd poate fi evitată restituirea (ex. în cazul transmiterii dreptului de proprietate a autovehiculului, noii proprietari ar putea utiliza asigurarea RCA doar prin înscrierea acestora în documentele de asigurare, fiind evitată necesitatea încheierii unui nou contract, cît și restituirea primei).</p>	<p>Considerăm oportun stipularea cazurilor de încetare a contractului de asigurare cînd asiguratorul urmează să restituie prima de asigurare. În cazul în care autorul insistă pe redacția propusă, urmează a fi operate modificări la lit.d) alin.(1) art.10 din Legea 414-XVI/2006, în sensul excluderii sintagmei „în alte cazuri prevăzute de legislație” și stabilirii listei exhaustive a cazurilor de încetare a contractului de asigurare.</p>